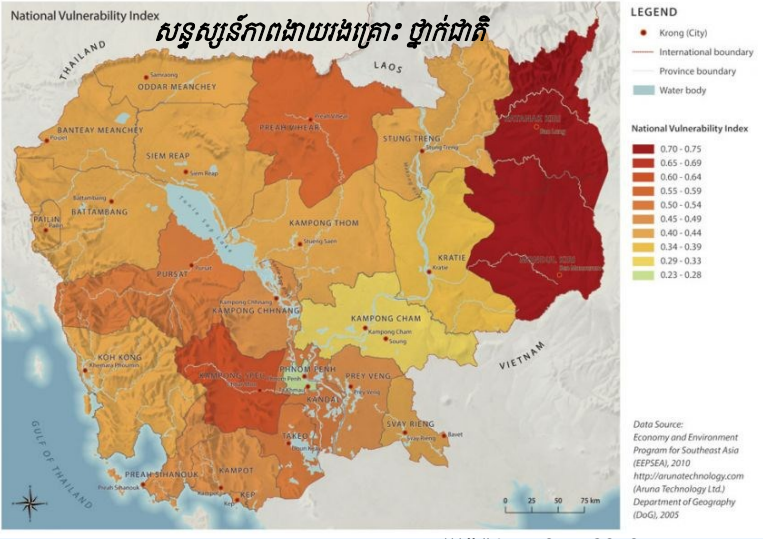

កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជនបណ្តាលមកពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

តួលេខពិតសំខាន់ៗ នៃភាពងាយរងគ្រោះ

កម្ពុជា ជាប្រទេសងាយរងគ្រោះបំផុត ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយសារសមត្ថភាពបន្តនៅមានកម្រិតទាប៖

- មានភាពប្រឈមខ្ពស់ទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ ហើយយន្តការដោះស្រាយនៅមានកម្រិត៖
  - ប្រជាជនដែលបានប្រឈមនឹងទឹកជំនន់៖ ១,៧លាននាក់ (១២,២%) នៃប្រជាជនកម្ពុជា។
  - ការបាត់បង់ និងខូចខាតដោយសារព្យុះកេតសាណា ឆ្នាំ២០០៩៖ ១៣២លានដុល្លារ និងបាត់បង់ជីវិត ៤៣នាក់។
  - ការបាត់បង់ និងខូចខាតដោយសារគ្រោះទឹកជំនន់ ឆ្នាំ២០១១៖ ៥២០លានដុល្លារ និងបាត់បង់ជីវិត ២៥០នាក់។
  - ការបាត់បង់ និងខូចខាតដោយសារគ្រោះទឹកជំនន់ ឆ្នាំ២០១៣៖ ៣៥៦លានដុល្លារ និងបាត់បង់ជីវិត ១៦៨នាក់។
- ៤៣% នៃឃុំសរុប ជាឃុំដែលងាយរងគ្រោះបំផុត។
- គ្មាននីតិវិធីច្បាស់លាស់សម្រាប់បញ្ជាក់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។
- សមត្ថភាពស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅមានកម្រិត។
- ប្រជាពលរដ្ឋមានសមត្ថភាពបន្តទាប។

ប្រភព៖ EEPSEA, 2010

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា (ផ.យ.ប.អ.ក.) ២០១៤-២០២៣ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈវិធានការបន្ត ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងការអភិវឌ្ឍដោយបញ្ចេញកាបូនតិច។

ផ.យ.ប.អ.ក. គឺជាឯកសារគោលនយោបាយជាតិក្នុងក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រប្រទាក់ក្រឡាឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣។

ផ.យ.ប.អ.ក. ២០១៤-២០២៣

ចក្ខុវិស័យ

កម្ពុជាអភិវឌ្ឍឆ្ពោះទៅរកសង្គមមួយដែលបែកចេញកាបូនតិច ធនធានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សមធម៌ ចីរភាព និងពិស្តែកលើចំណេះដឹងថាគោល។

គោលបំណងទី ១៖ កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជន ជាពិសេសក្រុមអ្នកដែលងាយរងគ្រោះបំផុត និងប្រព័ន្ធសំខាន់ៗ (ធម្មជាតិ និងសង្គម) បណ្តាលមកពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី ២៖ កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះតាមរយៈ តំបន់ យេនឌ័រ និងសុខភាព នៅចំពោះមុខផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី ៣៖ លើកកម្ពស់ ភាពធនធានអាកាសធាតុនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសំខាន់ៗ (បឹងទន្លេសាប ទន្លេមេគង្គ តំបន់ឆ្នេរ តំបន់ខ្ពង់រាប ។ល។) ជីវៈចម្រុះ តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងតំបន់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌។

ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី ៦៖ លើកកម្ពស់ការចូលរួម និងកិច្ចការសង្គមរបស់ប្រជាជននឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីកាត់បន្ថយការបាត់បង់ និងខូចខាត។

**ទិសដៅជា
យុទ្ធសាស្ត្រ
២៖**

**កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះតាមវិស័យ
តំបន់ យេនឌ័រ និងសុខភាព នៅចំពោះមុខ
ផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- ក. ប្រើប្រាស់លទ្ធផល នៃការសិក្សាវាយតម្លៃដែលមានស្រាប់អំពីភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យ ព្រមទាំងសិក្សាវាយតម្លៃថ្មី នៅក្នុងករណីចាំបាច់ ដើម្បីចាត់ជាអាទិភាពវិធានការបន្សុំសម្រាប់តំបន់សំខាន់ៗ នៃប្រទេសកម្ពុជា ដូចជាតំបន់ឆ្នេរ តំបន់ខ្ពង់រាប ទីជនបទ និងទីក្រុង។
- ខ. អនុវត្តសកម្មភាពគន្លឹះនានា ដែលកំណត់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមវិស័យ របស់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ សម្រាប់ដោះស្រាយផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- គ. លើកកម្ពស់សមាហរណកម្ម ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា ទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ដូចជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិគាំពារសង្គម។
- ឃ. លើកកម្ពស់វិធានការបន្សុំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុថ្នាក់សហគមន៍ និងពង្រឹងភាពជាដៃគូរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សង្គមស៊ីវិល និងវិស័យឯកជន។
- ង. ជំរុញការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាសមស្របក្នុងផលិតកម្មដំណាំ និងការចិញ្ចឹមសត្វ សម្រាប់កសិករដែលងាយរងគ្រោះ។
- ច. កែលម្អប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផល។
- ឆ. កែលម្អស្ថានប្រព័ន្ធត្រព្យាបាល ព្រៃលិចទឹក តំបន់ឆ្នេរ និងតំបន់ការពារធម្មជាតិ។
- ជ. លើកកម្ពស់ការផលិតកៅស៊ូធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដោយផ្ដោតលើវិធានការបន្សុំ និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ឈ. លើកកម្ពស់ផលិតកម្មសត្វ និងកិច្ចការពារសុខភាពសត្វប្រកបដោយនិរន្តរភាព។
- ញ. កែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចំណែនាំសុខភាព និងសមត្ថភាពរបស់បុគ្គលិកចំណែកសុខភាព ដើម្បីទប់ទល់នឹងជម្ងឺដែលបង្កដោយភ្នាក់ងារចម្លង និងជម្ងឺឆ្លងតាមទឹក នៅក្នុងបរិបទនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ដ. ណែនាំពីបច្ចេកវិទ្យាអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ដារឡើងវិញនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទឹកស្អាត ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ប. លើកកម្ពស់ការកសាងផែនការ និងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូននៅទីក្រុង ដែលត្រូវការទុនច្រើន។
- ខ. ពង្រឹងគុណភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ (ផ្លូវថ្នល់ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ អណ្ដូង និងលូដោះទឹក) ដើម្បីឱ្យជននឹងគ្រោះទឹកជនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត។
- ឈ. លើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុនអំពីធាតុអាកាស។
- ណ. ផ្តល់អាទិភាពដល់តម្រូវការរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងការបន្សុំ និងសកម្មភាពកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

**ទិសដៅជា
យុទ្ធសាស្ត្រ
៣៖**

**លើកកម្ពស់ ភាពធន់នឹងអាកាសធាតុនៃ
ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសំខាន់ៗ (បឹងទន្លេសាប
ទន្លេមេគង្គ តំបន់ឆ្នេរ តំបន់ខ្ពង់រាប
។ល។) ជំរុញ តំបន់ការពារធម្មជាតិ
និងតំបន់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌**

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- ក. ពង្រឹងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងស្ដារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដែលរងការគំរាមកំហែងពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ខ. លើកកម្ពស់ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានដំណោះស្រាយ ដែលផ្អែកលើសហគមន៍ ផ្អែកលើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងអេកូទេសចរណ៍ ជាមធ្យោបាយមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- គ. លើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ការបង់ថ្លៃសេវាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី រួមទាំងកម្មវិធីកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័ន ពីការបាត់បង់ និងការរេចរីលព្រៃឈើ (REDD+) ។
- ឃ. លើកកម្ពស់ការកសាងផែនការប្រើប្រាស់ដី ដោយមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ។

**ទិសដៅជា
យុទ្ធសាស្ត្រ
៦៖**

**លើកកម្ពស់ការចូលរួម និងកិច្ចគាំពារ
សង្គមបែបបណ្តុំនៃការប្រែប្រួល
អាកាសធាតុ ដើម្បីកាត់បន្ថយការ
ខាតបង់ និងខូចខាត**

យុទ្ធសាស្ត្រ៖

- ក. លើកកម្ពស់មីក្រូហិរញ្ញប្បទាន ដើម្បីបង្កភាពងាយស្រួលដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ក្នុងការទទួលបានឥណទានសម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ខ. ជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានប្រព័ន្ធធានារ៉ាប់រង សម្រាប់កាត់បន្ថយបន្ទុកហានិភ័យ និងគ្រោះមហន្តរាយអាកាសធាតុមកលើសង្គម។
- គ. ធ្វើសមាហរណកម្មយេនឌ័រទៅក្នុងការកសាងផែនការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ឃ. ជំរុញដំណើរការរឹមជួញ ដើម្បីពង្រឹងដំណើរការហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថាប័នសម្រាប់ការបន្សុំនៅមូលដ្ឋាន។
- ង. ចាត់ចែងជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធសម្រាប់ការចូលរួម និងការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ ដែលជាចំណុចចាប់ផ្តើមសម្រាប់កសាងផែនការបន្សុំ ការលើកកម្ពស់ឱ្យអ្នកពាក់ព័ន្ធនានាបានចូលរួម ទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការសហគមន៍យុវជន សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងវិស័យឯកជន។
- ច. លើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូរវាងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជនរួមទាំងការទទួលខុសត្រូវចំពោះសង្គមរបស់ក្រុមហ៊ុនផងដែរ។

មីនា ២០១៤

ផលិតដោយ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (គ.ជ.ក.ប.អ.)
 គាំទ្រថវិកាដោយ កម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា (CCCA)
 ក្រសួងបរិស្ថាន អគារលេខ ៤៨ រុក្ខវិថីព្រះសីហនុ រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ៖ (៨៥៥-២៣) ២១៨ ៣៧០
 អ៊ីម៉ែល៖ admin@camclimate.org.kh គេហទំព័រ www.camclimate.org.kh

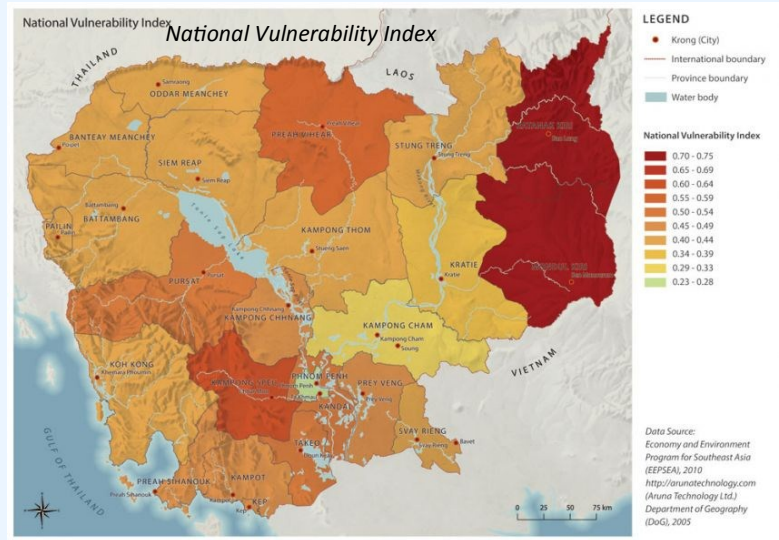

Reducing Vulnerability to Climate Change Impacts of People

KEY FACTS ON VULNERABILITY

Cambodia is among the most vulnerable countries to climate change in Southeast Asia because of its low adaptive capacity:

- High exposure to disasters and limited coping mechanisms:
  - People exposed to flood: 1.7 millions (12.2%) people;
  - Loss and damage by Typhoon Ketsana, 2009: US\$ 132 millions and 43 fatalities;
  - Loss and damage by severe flooding, 2011: US\$ 520 millions plus 250 fatalities;
  - Again, Loss and damage by flooding, 2013: US\$ 356 millions plus 168 fatalities;
- Highly vulnerable communes are 43%;
- Lack of clear procedure for integration of climate change in the national development plans;
- Limited capacity of the national institutions responsible for climate change and limited participation of stakeholders;
- Low adaptive capacity among citizens.

Cambodia Climate Change Strategic Plan (CCCSP) 2014-2023 is designed to ensure strategic cohesion to address a wide range of climate change issues concerning adaptation, GHG mitigation, and low-carbon development.

CCCSP is the first ever comprehensive national policy document responding to climate change issues launched in November 2013.

CCCSP 2014-2023

Vision:

Cambodia develops towards a green, low-carbon, climate-resilient, equitable, sustainable and knowledge-based society.

Goal 1: Reducing vulnerability to climate change impacts of people, in particular the most vulnerable, and critical systems (natural and societal).

Strategic Objective 2: Reduce sectoral, regional, gender vulnerability and health risks to climate change impacts.

Strategic Objective 3: Ensure climate resilience of critical ecosystems (Tonle Sap Lake, Mekong River, coastal ecosystems, highlands, etc.), biodiversity, protected areas and cultural heritage sites.

Strategic Objective 6: Promote adaptive social protection and participatory approaches in reducing loss and damage due to climate change.

Strategic Objective 2: Reduce sectoral, regional, gender vulnerability and health risks to climate change impacts

Strategies:

- a. Use existing vulnerability and risk assessments, and conduct new ones where necessary, to prioritize adaptation measures for key regions of Cambodia, such as coastal zones, highlands, rural and urban areas;
- b. Implement key actions identified in the SCCSPs of the line ministries for addressing climate change impacts;
- c. Promote integration of the CCCSP into other national strategies such as the National Strategic Development Plan (NSDP) and the National Social Protection Strategy (NSPS);
- d. Promote community-based adaptation approaches and strengthen partnerships between development partners, civil society, private sector and the government;
- e. Promote the use of appropriate technologies on livestock and crop production for vulnerable farmers;
- f. Improve the efficiency of the fisheries sector management;
- g. Improve water and forest ecology, mangrove ecosystem, coastal zones and protected areas;
- h. Promote natural rubber production in a sustainable way by focusing on both adaptation and mitigation measures;
- i. Promote livestock production and protection of animal health in sustainable ways;
- j. Improve healthcare infrastructure and capacity of health personnel to cope with vector-borne and water-borne diseases in the context of climate change;
- k. Introduce technologies in water work development and rehabilitation in response to the negative impacts of climate change;
- l. Promote capital-intensive urban transport infrastructure planning and development;
- m. Enhance the quality of rural infrastructure (roads, irrigation, wells and culverts) to be resilient to flood and drought;
- n. Promote early warning systems;
- o. Prioritize women's needs in climate change adaptation and mitigation actions.

Strategic Objective 3: Ensure climate resilience of critical ecosystems (Tonle Sap Lake, Mekong River, coastal ecosystems, highlands, etc.), biodiversity, protected areas and cultural heritage sites

Strategies:

- a. Strengthen biodiversity conservation and restore ecosystems threatened by climate change;
- b. Promote and encourage community-based, ecosystem-based approaches and eco-tourism as cost-effective ways of addressing climate change;
- c. Promote payment for ecosystem services including REDD+;
- d. Promote participatory land-use planning.

Strategic Objective 6: Promote adaptive social protection and participatory approaches in reducing loss and damage due to climate change

Strategies:

- a. Promote micro-financing to improve access to credits by local communities for climate change responses;
- b. Promote and encourage insurance schemes for reducing climate-risk and disaster burdens on society;
- c. Integrate gender into climate change response planning;
- d. Leverage the decentralization process to strengthen financial and institutional processes for local adaptation;
- e. Institute public engagement, participation and consultations as primary entry points for adaptation planning, promoting the involvement of multiple stakeholders including NGOs, community-based organizations (CBOs), youths, indigenous communities and the private sector;
- f. Promote public-private partnership including corporate social responsibility.

March 2014

Produced by National Climate Change Committee (NCCC)

Financially supported by Cambodia Climate Change Alliance (CCCA)

Ministry of Environment, # 48, Samdech Preah Sihanouk Blvd., Phnom Penh, Cambodia

Phone/Fax: (855-23) 218 370, Email: admin@camclimate.org.kh

Obtain full fact sheets from www.camclimate.org.kh

